

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ**

Αθήνα 18 Μαΐου 2004

Αριθ. Πρωτ. 651/Γνωμοδ.5

ΠΡΟΣ

την ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ – ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

του ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ 3^ο ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΑΘΗΝΑ

Σε απάντηση του αριθ. πρωτοκ. 2515/9/2-δ'5-2-2004 εγγράφου σας με το οποίο διατυπώνεται το ερώτημα «εάν είναι σύνομη η τοποθέτηση επί του οδοστρώματος μηχανικών μέσων που αποτελούνται από καρφιά με τα οποία επιδιώκεται, με την υλική ζημιά στα ελαστικά, η απελευθέρωση αέρα των ελαστικών των διερχομένων επ'αυτών οχημάτων, προκειμένου να επιτυγχάνεται η αναγκαστική ακινητοποίησή τους για τη διενέργεια αστυνομικών ελέγχων όταν οι οδηγοί αυτών δεν συμμορφώνονται σε ειδικά προς τούτο σήματα διακοπής πορείας και στάθμευσης που δίνονται από ένστολους αστυνομικούς», σας γνωρίζουμε τα εξής:

Ως προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 285 Αστ. Κώδικα και 25 του Ποιν. Κώδικα η καταστροφή ή φθορά ξένου πράγματος δεν είναι άδικη εάν η βλάβη που προκλήθηκε στον άλλον είναι σημαντικά κατώτερη κατά το είδος και

τη σπουδαιότητα από τη βλάβη που απειλήθηκε και εφόσον η φθορά ξένου πράγματος τελέστηκε για να αποτραπεί παρών και αναπότρεπτος με άλλα μέσα κίνδυνος. Τα αυτά βέβαια ισχύουν και επί συγκρούσεως οποιωνδήποτε εννόμων αγαθών που είναι συμφυή με το πρόσωπο (υγεία, αγνεία, ελευθερία) ή την περιουσία του ατόμου αρκεί το θυσιαζόμενο αγαθό να είναι κατ'είδος και σπουδαιότητα σημαντικά κατώτερο από το με τη θυσία αυτή λυτρούμενο από τον παρόντα και αναπότρεπτο κίνδυνο ετέρο αγαθό. Φορέας του τελευταίου (υπέρτερου αγαθού) μπορεί να είναι οποιοσδήποτε τρίτος αλλά και το κοινωνικό σύνολο (βλεπ. Ν. Χωραφά Ποιν. Δίκαιο τόμος Α' έκδοση 1978 σελ. 209, Η. Γάφου Ποιν. Δίκαιο Γενικό Μέρος τεύχος Α' σελ. 216). Παρών είναι ο κίνδυνος ο αντικειμενικά υπαρκτός, που άρχισε ή επίκειται αμέσως, αναπότρεπτος δε όταν στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν υπάρχει άλλος τρόπος σωτηρίας του κινδυνεύοντος υπέρτερου αγαθού πλην της θυσίας του έτερου αλλότριου αγαθού (βλεπ. Χωραφά ανωτέρω σελ. 209, ΑΠ 1848/1988 Ποιν. Χρον. ΛΘ σελ. 626,628).

Στην προκειμένη περίπτωση επί του ερωτήματός σας προσήκει, κατά τη γνώμη μας, ενόψει των προαναφερθέντων, αρνητική απάντηση. Το ότι δεν στάθμευσε προς έλεγχο στο δοθέν σήμα στάσεως ο οδηγός του οχήματος δεν δημιουργείται « παρών» κίνδυνος για τρίτους ή για το κοινωνικό σύνολο. Είναι βέβαια δυνατόν να υποτεθεί ή να δημιουργείται η υποψία ότι ο μη σταθμεύσας οδηγός έχει κίνητρο προς τούτο να μην ανακαλυφθεί ιδιαίτερης κοινωνικής απαξίας πράξη του π.χ. μεταφορά ναρκωτικών ουσιών ή όπλων ή εκρηκτικών υλών, αλλά η απλή δυνατότητα αυτή δεν συνιστά και αντικειμενικά ύπαρξη

μεγάλης πιθανότητας να συντρέχει τούτο, δηλ. να υπάρχει αξιόλογος σημαντικός και επικείμενος κίνδυνος για το κοινωνικό σύνολο κ.λ.π.

Εξ ετέρου από τη χρήση, από τους αστυνομικούς, των ανωτέρω μηχανικών μέσων με καρφιά, για «τρύπημα» των ελαστικών του οχήματος προς ακινητοποίηση, πέραν της προκαλούμενης φθοράς ξένης ιδιοκτησίας είναι πιθανόν να δημιουργείται νέος, μεγαλύτερος, κίνδυνος για τους πολίτες από τον αρχικά απειλούμενο, διότι εάν ο μη συμμορφωθείς στο σήμα στάσεως οδηγός δεν αντιληφθεί ότι τα ελαστικά του οχήματός του «χάνουν» αέρα ή από επιπολαιότητα το αγνοήσει και συνεχίσει να βαίνει με ταχύτητα (προφανώς αυξανόμενη εκ του φόβου ότι πιθανόν καταδιώκεται) μπορεί να εκτραπεί της πορείας του, από την αιτία αυτή (απώλεια αέρος στα ελαστικά), έξω της οδού ή να επιπέσει επί άλλων οχημάτων που βαίνουν στο ίδιο ή στο αντίθετο ρεύμα κίνησης, με τις εντεύθεν συνέπειες για τους επιβαίνοντες στα οχήματα (σωματικές βλάβες ή θανατηφόρους τραυματισμούς).

Κατ'εξαιρεση, σε ειδικές περιπτώσεις μπορεί να κριθεί σύνομη και επιτρεπτή η χρήση των άνω μηχανικών μέσων, σε όχημα που ο οδηγός του δεν συμμορφώνεται στο σήμα στάσεως των αστυνομικών, αλλά υπό προϋποθέσεις, όταν έχουν ληφθεί προληπτικά μέτρα όπως π.χ. τοποθέτηση σχετικών προειδοποιητικών πινακίδων, ενημέρωση των οδηγών με ηχητικές συσκευές από τα αστυνομικά οχήματα, απαγόρευση κυκλοφορίας στην οδό άλλων οχημάτων, και εφόσον στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι γνωστό στις αρχές ότι από τον οδηγό του μη σταθμεύσαντος αυτοκινήτου ή από τους επιβαίνοντες σε αυτό τελείται ιδιαίτερης απαξίας πράξη, ως εγγύτατα των συνόρων

λαθρομετανάστευση ή λαθρεμπορία ή εισαγωγή στη χώρα ναρκωτικών ουσιών ή όπλων ή εκρηκτικών, ή όταν ο οδηγός ή οι επιβαίνοντες διώκονται για αυτόφωρο κακούργημα, ή με ένταλμα σύλληψης ή με καταδικαστική απόφαση σε βαθμό κακουργήματος και έχουν αποδράσει, κλπ, όταν δηλ. ο ειδικός και συγκεκριμένος κίνδυνος έχει προτεραιότητα αποτροπής έναντι του ολιγώτερα σημαντικού ή του γενικού και αφηρημένου, η τελική όμως κ ρ ί σ η αυτή (περί αποκλεισμού in concreto του άδικου χαρακτήρα της χρήσης των προαναφερθέντων μηχανικών μέσων), εάν τυχόν υποβληθεί σχετική έγκληση, ανήκει μόνο στο αρμόδιο δικαστήριο ή δικαστικό Συμβούλιο ή στους κατ'άρθρο 245 παρ. 4 ΚΠΔ (ως τροποπ. με ν. 3160/2003) αρμόδιους Εισαγγελείς.

Ο Αντισταγγελέας του Αρείου Πάγου

Πέτρος Χρ. Βέρροιος

Ε.Ρ.